

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

58.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 20-го Июля — 1837 — Wilno. Wtorek. 20-go Lipca.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 13-го Июля.

29-го Июня, Его Императорское Высочество Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ оставилъ Саратовъ въ седьмомъ часу утра, и въ 26-ти верстахъ отъ онаго, на станціи Широкомъ Буеракъ, изволилъ слушать Божественную Литургію, послѣ чего продолжалъ путь по тракту на Пензу; въ три предшествовавшіе дня непрерывно падавшіе дожди повредили дорогу, долѣе хорошо исправленную; отъ того шествіе Его Высочества не могло быть такъ быстро, какъ при благопріятной погодѣ. Обозрѣвши на пути лежащій городъ Петровскъ, основанный въ видѣ охраненія ПЕТРОМЪ Великимъ, и въ честь Его наименованный, Государь Цесаревичъ имѣлъ обѣденный столъ на станціи Чунаки, и въ одинадцать часовъ вечера прибылъ въ Пензу.

30-го числа, Государь Наслѣдникъ, удостоивши принять чиновниковъ военныхъ и гражданскихъ, дворянство и почетнѣйшее духовенство и купечество, и помолвившись въ соборномъ храмѣ, изволилъ обозрѣть Гимназію, заведеніи Приказа Общественнаго Признанія, мѣсто годичной Петровской ярмарки, производящейся въ особо устроенномъ ярмарочномъ домѣ, городской садъ и казенный загородный садъ съ училищемъ садоводства, и тюремный замокъ. Вечеромъ Государь Великій Князь почтилъ своимъ Высокимъ посѣщеніемъ великолѣпный балъ, данный дворянствомъ въ честь Его Высочества въ галлерей, особо устроенной въ городскомъ саду. Городъ былъ повсемѣстно иллюминированъ.

1-го Июля, въ семь часовъ утра, Государь Наслѣдникъ выѣхалъ изъ Пензы, останавливался въ г. Мокшанѣ для слушанія Божественной Литургіи, а въ г. Нижнемъ-Ломовѣ изволилъ имѣть обѣденный столъ; отсюда Его Высочество принялъ направленіе въ сторону отъ большаго тракта, и проселочною дорогою, чрезъ богатые имѣнія Турчанинова и Охотникова, прибылъ, въ десять часовъ вечера, въ селеніе Буртасъ, принадлежащее Графу М. Ю. Вильгорскому, гдѣ и остановился для ночлега.

2-го числа, Государь Цесаревичъ, осмотрѣвши въ имѣніи Графа Вильгорскаго конскій и мериносый заводы и разныя хозяйственныя его учрежденія, изволилъ отправиться въ дальнѣйшій путь на Моршанскъ, куда и прибылъ въ третьемъ часу по полудни.

Въ Моршанскѣ Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, послѣ обѣденнаго стола, изволилъ обозрѣвать богатый торговлею городъ, пристань на р. Цнѣ, и знаменитую устройствомъ своимъ мельницу Гр. Кутайсова, на которой обрабатывается до ста тысячъ четвертей въ годъ.

По выѣздѣ изъ Моршанска, Государь Великій Князь безостановочно продолжалъ путь свой до Тамбова, куда и прибылъ въ десять часовъ вечера.

5-го числа, Его Высочество, удостоивши принять чиновниковъ военныхъ и гражданскихъ, дворянство и почетнѣйшее духовенство и купечество, изволилъ быть въ соборномъ храмѣ для моленія, о-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 13-go Lipca.

Dnia 29-go, Jego Cesarska Wysokość NASTĘPCA CESARZEWICZ opuścił Saratow o godzinie siódmej zrana, i o 26 wiorst od tego miasta, na stacyi Szerokim-Buierakie, raczył słuchać Mszy Świętej, poczem odbywał dalszą swą podróż traktem na Penzę; nieustanne deszcze przez trzy dni poprzedzające, popsuyły drogę, dotąd dobrze utrzymywane; z tey przyczyny podróż Jego Wysokości nie mogła odbywać się tak szybko, jak w czasie przyjemey pogody. Obeyrzawszy po drodze leżące miasto Pietrowsk, założone przez PIOTRA WIELKIEGO w celu obrony, i na cześć Jego Pietrowskim nazwane, CESARZEWICZ Jego Mość miał obiad na stacyi Czunaki, a o godzinie 11-tey w nocy przybył do Penzy.

Dnia 30-go, CESARZEWICZ NASTĘPCA, udarowawszy przyjęciem urzędników wojskowych i cywilnych, dworzanstwo, tudzież znakomitsze duchowieństwo i kupców, i po złożeniu modłów w świątyni sobornej, raczył oglądać Gimnazjum, zakłady Urzędu Powszechnego Opatrzania, miejsce rocznego jarmarku Pietrowskiego, odbywającego się w osobno wystawionym domu jarmarkowym, ogród mieski i ogród skarbowy za miastem ze szkołą ogrodnictwa, i zamek turemny. Wieczorem, Wielki Xiążę Jego Mość zaszczycił Swą Wysoką obecnością spaniały bal, dany przez Dworzanstwo na cześć Jego Wysokości w galeryi, umyślnie urządzonej w ogrodzie mieskim. Miasto całe było illuminowane.

Dnia 1-go Lipca, o godzinie siódmej zrana, CESARZEWICZ Jego Mość wyjechał z Penzy, zatrzymał się w m. Mokszanu dla słuchania Mszy Świętej, a w m. Niżnem-Łomowie raczył mieć obiad; ztąd Jego Wysokość wziął kierunek w stronę od traktu wielkiego, i jadąc drogami bocznymi, przez bogate majątki Turczaninowa i Oshotnikowa, o godzinie dziesiątej wieczorem, przybył do osady Burtas, należący do Hrabiego M. J. Wielhorskiego, gdzie się zatrzymał na nocleg.

Dnia 2-go, CESARZEWICZ NASTĘPCA, obeyrzawszy w majątku Hrabiego Wielhorskiego stada koni i owczarnie merynosów, tudzież rozmaite gospodarskie jego urządzenia, raczył udać się w dalszą podróż na Morszańsk, dokąd też przybył o godzinie trzeciej z południa.

W Morszańsku CESARZEWICZ Jego Mość, po obiedzie raczył oglądać zamożne handlem miasto, przystań na rzece Cnѣ, i sławny swoim urządzeniem młyn Hrabiego Kutaysowa, w którym miała do sta tysięcy czterdzięci rocznie.

Po wyjeździe z Morszańsка, WIELKI XIĄŻĘ Jego Mość bez zatrzymania się odbywał swą podróż do Тамбова, dokąd przybył o godzinie dziesiątej wieczorem.

Dnia 5-go, Jego Wysokość, udarowawszy przyjęciem urzędników wojskowych i cywilnych, dworzanstwo, znakomitsze duchowieństwo i kupiectwo, raczył bydz w sobornej świątyni na modłach, oglądał Gimna-

бозрѣвалъ Гимназію, Тамбовскій Кадетскій Корпусъ, выставку мануфактурныхъ, ремесленныхъ и естественныхъ произведеній, весьма примѣчательную своимъ разнообразіемъ и устройствомъ, посетилъ публичную бібліотеку, заведенія Приказа Общественнаго Призрѣнія и Тюремный замокъ, и послѣ объѣда присутствовалъ на конской скачкѣ въ двухъ верстахъ отъ города.

Вечеромъ Государь Цесаревичъ удостоилъ своимъ посѣщеніемъ великолѣпный балъ, дворянствомъ данный въ честь Августѣйшаго Гостя.

Городъ былъ иллюминированъ въ оба вечера пребыванія Его Высочества въ Тамбовѣ. (С. II)

— Высочайшею Грамотою, 25-го Іюня, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Ордена Св. Владимира 2-й степени*, Членъ Совѣта Корпуса Горныхъ Инженеровъ, состоящій въ Свѣтъ Его Императорскаго Величества, Генераль-Маіоръ Графъ *де Сентъ-Альдегондъ*.

— Высочайшею Грамотою отъ 25 минувшаго Іюня, Директоръ Пажескаго Корпуса Генераль-Маіоръ *Игнатъевъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава первой степени*.

— Высочайшими указами, данными Придворной Канторъ, 24-го Іюня и 2-го Іюля, Всемилостивѣйше пожалованы во Фрейлины къ Ея Императорскому Величеству: Княжна Ольга *Трубецкая*, дѣвица Елисавета *Хатова* и Графиня Аполлинарія *Віельгорская*. (Спб. В.)

Кишеневъ, 18 Іюня.

Съ самаго открытія весны, шли здѣсь частые дожди, по временамъ проливные съ громомъ, молніею и градомъ, и заставляли жителей опасаться на счетъ урожая; но, благодаря Бога, изъ разныхъ мѣстъ доходятъ слухи, что хлѣба хороши. Вода въ рѣкахъ такъ возвысилась, что заняла и такія мѣста, гдѣ давно ее не бывало, а въ нѣкоторыхъ мѣстахъ, на границѣ Бессарабской Области, произошли отъ того несчастные случаи.

Въ Днѣстрѣ вода прибыла столь необыкновенно, что всѣ равнины покрылись ею и образовали, такъ сказать, одну рѣку; возвышеніе составляло болѣе 6 аршинъ отъ обыкновеннаго уровня; видны были обломки строеній, плившіе по рѣкѣ и одна утопшая женщина выброшена водою на берегъ. 15 числа вода понизилась на аршинъ.

Съ 10 на 11-е число Іюня въ Новоселицахъ, въ рѣкѣ Прутѣ вода тоже немѣрно возвысилась, обнявъ внезапно прибрежныя строенія, и на растояніи отъ Новоселиць до Липканъ залито 5 человекъ объѣзжниковъ пограничной стражи. Прибрежные жители дѣятельностію таможенной стражи и егерей, скорымъ устройствомъ плотовъ, спасены отъ сильнаго наводненія. Даже почтовое сообщеніе Новоселиць съ Липканами и Австрією было прекращено; почта 11 числа отправлена была туда въ объѣздъ чрезъ селеніе Строецы. Изъ Боянъ получена тогожъ числа обратно безъ корреспонденціи, потому, что мостъ прелегающій чрезъ Прутъ въ Черновцѣ снесенъ водою. Съ 12 числа наводненіе начало уменьшаться; рѣка Прутъ остановилась въ своихъ берегахъ и трактъ сдѣлался свободнымъ; а 15 числа получена была изъ Боянъ заграничная корреспонденція вдвойнѣ. (Спб. В.)

Варшава, 23-го Іюля.

Третьяго дня въ полдень, изволили возвратиться въ здѣшнюю столицу изъ поѣздки за границу, Его Свѣтлость Фельдмаршалъ, Намѣстникъ Царства. (Г. С.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 16-го Іюля.

Столь долго откладываемый отъѣздъ Прусскихъ Офицеровъ въ Истамбуль напредѣно послѣдуетъ сегодня или завтра. Они отправятся чрезъ Триестъ, гдѣ вступятъ на корабль и отплывутъ къ мѣсту своего назначенія. Этотъ поступокъ Правительства служить новымъ доказательствомъ, постояннаго согласія между Державами и Портою.

— Слышно, что теперь Король не больше трехъ недель пробудетъ въ Теплицѣ и въ первыхъ числахъ Августа ожидаетъ Е. В-ва въ столицу. Съ радостію можемъ донести, что состояніе здоровья Е. В-ва не внушаетъ нималѣйшаго опасенія, и всѣ признаки прежнихъ болѣзней совершенно исчезли. (Г. С.)

А в с т р і я.

Вѣна, 11-го Іюля.

Ихъ Велич. Императоръ и Императрица, 8-го ч. с. м. въ вожделенномъ здравіи прибыли въ Зальцбургъ.

— Князь *Полиньякъ* оставилъ Вѣну, чтобы съ сво-

зу, Тамбовскій Корпусъ Кадетовъ, выставку рѣкодзельныхъ, ремесленныхъ и натуральныхъ плодовъ, нader годнѣю uwagi dla swej rozmaitości i urzadzenia, odwiedził publiczną bibliotekę, zakłady Urzędu Powszechnego Opatrzania i zamek turemny, a po obiedzie znajdował się na gonitwach konskich, odbywających się o dwie wiorsty od miasta.

Wieczorem Cesarzewicz Jego Mość zaszczycił swą obecnością bal, wydany przez Dworzanstwo na cześć NAYJAŚNIEYSZEGO GOŚCIA.

Przez oba wieczory przebywania Jego Wysokości w Tambowie, miasto było oświecone. (P. P.)

— Przez NAYWYŻSZY Dyplomata, 25-go Czerwca, Nayłaskawicy mianowany Kawalerem *Orderu Sw. Włodzimierza 2-go stopnia*, Członek Rady Korpusu Inżynierów Górniczych, zostający w Orszaku Jego Cesarzkiej Mości Jenerał-Major Hrabia *de Saint-Aldegonde*.

— Przez NAYWYŻSZY Dyplomata pod dniem 25 zeszełego Czerwca, Dyrektor Korpusu Paziów Jenerał-Major *Inhatjew*, Nayłaskawicy mianowany Kawalerem *Cesarskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława pierwszego stopnia*.

— Przez NAYWYŻSZE Ukazy, do Kantoru Dworu, d. 24-go Czerwca i 2-go Lipca, Nayłaskawicy mianowane Freylinami NAYJAŚNIEYSZEY Cesarzowej Jey Mości: Xiężniczka *Olga Trubecka*, Panna *Elżbieta Chatow* i Hrabianka *Apolinara Wielhorska*. (G. S. P.)

Kiszeniew, 18-go Czerwca.

Od samego początku wiosny, padały tu częste deszcze, niekiedy ulewne z grzmiotem, błyskawicami i gradem, i zmuszały mieszkańców lękać się o urodzaj, ale, dzięki Bogu, z różnych miejsc dochodzą wiadomości, że urodzaje są piętne. Woda z rzek tak wylała, że i te nawet miejsca zajęła, gdzie jej oddawna nie było, a w niektórych miejscach, na granicy Obwodu Bessarabskiego, wydarzyły się ztąd nieszczęśliwe przypadki.

Na Dniestrze woda tak nadzwyczajnie przybyła, iż wszystkie równiny zalała, i sformowała, że tak powiem, jedną rzekę; wezbranie wynosiło więcej 6 arszynow nad zwyczajny poziom; widziano ułamki budowli, płynące rzeką i jedną utonioną kobietę woda wyrzuciła na brzeg. Dnia 15 woda upadła na arszyn.

Z dnia 10-go na 11-ty Czerwca, w Nowosielicach rzeka Prut także nadzwyczajnie wylała, objawszy nagle nadbrzeżne zabudowania, i w przestrzeni od Nowosielic do Lipkan utonęło 5-ciu ludzi z objeżdzczyków straży pogranicznej. Przybrzeżni mieszkańcy przez czynność celnej straży i strzelców, przez szybkie urządzenie grobli, zostali uratowani od wielkiego zalewu wody. Nawet pocztowa komunikacja Nowosielic z Lipkanami i Austryją była przerwana; poczta dnia 11 wysłana była kołując przez wieś Strojcey. Z Bojan otrzymano tegoż dnia pocztę napowrót bez korespondencyi dla tego, że most, wiadący przez Prut do Czernowic zniesiony został powodzią. Od dnia 12 wylew zaczął się zmniejszać; rzeka Prut zatrzymała się w swoim korycie i gościniec został wolnym, a dnia 15 otrzymano z Bojan dwie zagraniczne korespondencye. (G. S. P.)

Warszawa, dnia 23 Lipca.

Dnia wczorayszego w południe, mieliśmy miłą przyjemność widzieć przybywającego do tutejszej stolicy, w powrocie z podróży zagranicznej, Jaśnie Oświeconego Xięcia Feldmarszałka Namiestnika Królestwa.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Berlin, dnia 16 Lipca.

Odjazd Oficerów Pruskich do Stambułu, tak długo zwlekany, nastąpi niezawodnie dziś lub jutro. Udadzą się przez Terzyszcze, gdzie wsiądą na okręt i popłyną do miejsca swego przeznaczenia. W tym postąpieniu Rządu, mamy nowy dowód, że dobre porozumienie między Mocarstwami a Portą, istnieje nie przestało.

— Słychać, że tym razem Król nie zabawi dłużej, jak trzy tygodnie w Cieplicach, a z powrotem do stolicy, spodziewany w pierwszych dniach Sierpnia. Z radością możemy donieść, że stan zdrowia N. Pana nie podaje najmniejszej obawy, ile, że wszystkie ślady dawniejszych dolegliwości, zupełnie znikły. (G. C.)

A U S T R Y A.

Wiedeń, dnia 11 Lipca.

Cesarz Jego Mość i Cesarzowa Jey Mość d. 8 ter. m. w pożądanym zdrowiu przybyli do Salzburga.

— Xiężę *Polignac* opuścił Wiedeń, przedsięwzięc

имъ сыномъ, для здоровья коего теплѣйшій климатъ найдень лучшимъ, отправиться въ Италию.

— По известіямъ изъ Германштадта, Трансильванскій Сеймъ отсроченъ на 6 недѣль.

— Владыка *Монтенегра*, возвращаясь изъ Петербурга въ Сетинье опять сюда прибылъ. — По случаю выбора новаго Архіепископа Греческой, несоединенной церкви въ Австрійской Имперіи, въ Карловицѣ, Темесварѣ или Петервардеинѣ, будетъ созванъ національный конгрессъ. Говорятъ что командующій Генераль Баронъ *Ксоришъ* со стороны Правительства, наименованъ Коммиссаромъ при семъ избирательномъ актѣ. (A.P.S.Z.)

Франція.

Парижъ, 12-го Юля.

Говорятъ о замѣщеніи къмъ то другимъ Посольскаго поста въ Лондонѣ, такъ какъ состояніе здоровья Г-на *Себастиани* принуждаетъ его удалиться съ политическаго поприща. Преемникомъ его назначаютъ Гр. *Флаго*.

— Сегодня общій распространился слухъ, что Г. *Мартенъ* подалъ въ отставку.

— Говорятъ, что Принцъ Людовикъ *Бонапарте* по причинѣ болѣзни своей матери возвращается въ Европу, и что онъ могъ бы это сдѣлать безъ нарушенія своей чести, потому что онъ никогда не давалъ обѣщанія Французскому Правительству, на щетъ будущаго своего мѣстопробыванія. Онъ только честью объявилъ, что никогда не будетъ ничего предпринимать противъ теперешняго Французскаго Правленія.

— За нѣсколько дней умеръ въ Версалѣ Гр. *Сантъ-Поль* на 84 году жизни, онъ былъ попеременно Шталмейстеромъ *Людвика XVI*, *Людвика XVIII* и *Карла X*.

— *Юсуфъ* - Бей готовится къ возвращенію въ Африку. Говорятъ что ему поручено образовать нѣсколько новыхъ эскадроновъ Спаговъ, которые должны участвовать въ предстоящей экспедиціи въ Константинополь.

— Донская торговая палата издала слѣдующее объявленіе: „Сардинское Правительство запретило Испанскимъ кораблямъ входить въ свои порты и въ тоже время объявило Испанскому уполномоченному Г-ну *Эсталанди*, чтобы онъ прекратилъ свои дѣла. Известно, что Испанское Правительство запретило входить Сардинскимъ кораблямъ въ Испанскіе порты подъ предлогомъ, что они нагружены военными потребностями на щетъ *Донъ-Карлоса*.“

— Въ письмѣ изъ Байонны отъ 7-го ч. содержитъ: „По письмамъ изъ Гернани, не Бригадиру *О'Доннелю*, но *О'Коннелю*, преемнику Генерала *Эванса*, которому поручена главная команда въ Гернани, удалось на время возстановить спокойствіе. Носятся слухи, будто бы ночью съ 5-го на 6 число произошли новыя беспорядки и дошло до драки между солдатами, которая не кончилась на другой день. Прибывшіе изъ Мадрита утверждаютъ, что Королева и дворъ намѣрены отправиться въ Севиллу.“

— Здѣсь многія лица присвоили себѣ изобрѣтеніе электрическаго телеграфа. Между прочими приписываетъ себѣ Г. *Беніаминъ Госселинъ* изъ Гавра, что онъ уже давно сдѣлалъ это изобрѣтеніе изъ нѣсколькихъ мѣсяцевъ представилъ свой проектъ на разсмотрѣніе комиссіи академіи.

13-го Юля.

Король вчера въ Нѣльи предѣдательствовалъ въ Совѣтѣ Министровъ, послѣ чего принималъ Сардинскаго Посланника, Неаполитанскаго повѣреннаго въ дѣлахъ и Герцога *Коаньи*, а потомъ съ частію своего семейства отправился въ Версаль.

— О Г-нѣ *Тьеръ* получены известія изъ Флоренціи, гдѣ онъ предположилъ пробыть нѣкоторое время съ своимъ семействомъ, и для сей цели нанялъ загородный домъ близъ Флоренціи. Сначала онъ намѣренъ былъ вѣхать въ Неаполь, но кажется опасенія холеры, удержали его.

— Контръ-Адмиралъ *Галлоа* вчера вечеромъ выѣхалъ отсюда въ Тулонъ, откуда отплыветъ для принятія команды надъ обсервационною эскадрою въ Левантѣ.

— Изъ Тулона пишутъ отъ 9-го ч. с. м.: „Африканская эскадра будетъ состоять изъ 4 линійныхъ кораблей, 2 бриговъ и 4 ластовыхъ корветъ. Последнія уже отплыли въ Оранъ, для перевоза оттуда войска въ Бону, на пароходѣ же отправлены инструкціи касательно новой экспедиціи въ Алжиръ, Оранъ и Бону. Армія вѣроятно будетъ состоять изъ 15,000 человекъ, въ томъ числѣ изъ 10,000 Французовъ и 5,000 туземцевъ, кои обѣщали Полковнику *Дювисье* къ намъ присоединиться, лишь только войска двинутся на Константинополь. Армія въ 4 дня изъ Гузльмы

подрѣзъ до Вѣточъ съ своимъ сыномъ, котораго стан здравіа потребуе теплѣйшаго климату.

— Подług doniesień z Hermannstadt, Sejm Siedmiogrodzki odłożony na sześć tygodni.

— Владыка з *Montenegro*, powracając do Cetinje z Petersburga znowu tu przybył. — Z przyczyny wyboru nowego Arcy-Biskupa, niepołączonego Greckiego kościoła w Cesarstwie Austriackim, zwołany będzie wkrótce w Karlowitz, Temeswarze lub Peterwardein kongress narodowy. Słychać, że dowodzący Jenerał Baron *Csorich* ze strony Rządu mianowany kommissarzem przy tym wyborczym akcie. (A.P.S.Z.)

Франція.

Парижъ, dnia 12-go Lipca.

Mówią o osadzeniu kim innym urzędę Poselskiego w Londynie, gdyż stan zdrowia P. *Sebastiani* przynusza go ustąpić z zawodu politycznego. Następcą jego wymieniają Hr. *Flahault*.

— Dzisiaj powszechna rozbiegła się pogłoska, że Pan *Martin* podał się do uwolnienia.

— Słychać, że Xiążę *Ludwik Bonaparte*, z przyczyny choroby swej matki, spowodowany został powrócić do Europy, i że może uczynić krok ten bez pohańbienia swego honoru, gdyż zgoła nie dawał obietnicy Rządowi Francuzkiemu względem przyszłego swego miejsca pobytu. Oświadczył tylko nayuroczyście, że nie nie będzie znowu przedsiębrał przeciwko terażniejszemu we Francyi Rządowi.

— Przed kilką dniami umarł w Versaillu Hrabia *Saint-Pol* w 84 roku życia; kolejno był on Koniuszym *Ludwika XVI*, *Ludwika XVIII* i *Karola X*.

— *Jussuf-Bey* czyni przygotowania do powrotu do Afryki. Mówią, iż poruczono mu utworzenie kilku nowych szwadronów Spahów, które należeć mają do mającej być wyprawy do Konstantyny.

— Lyonska Izba handlowa, wydała następujące ogłoszenie: „Rząd Sardyński zakazał okrętom hiszpańskim wchodzić do swych portów, i w tymże czasie Pełnomocnikowi Hiszpańskiemu P. *Estamendi* oświadczone, ażeby zawiesił swe urzędowanie. Wiadomo, że Rząd Hiszpański wzbronil weyścia okrętom Sardyńskim do portów hiszpańskich, pod pozorem, że te były naładowane potrzebami wojskowemi na rachunek *Don Carlosa*.“

— W liście z Bayonny pod d. 7 czytamy: „Podług listów z Hernani, nie Brygadyer *O'Donnel*, lecz *O'Connel*, następcą Jenerała *Evans*, któremu poruczono główne dowództwo w Hernani i któremu momentalnie znowu udało się przywrócić spokójność. Biegają pogłoski, że w nocy z d. 5-go na 6-ty w Hernani wybuchnąć miały nowe niespokojności i między żołnierzami przyszło do walki, która nazajutrz jeszcze się nie skończyła. Osoby, przybyłe tu z Madrytu zapewnijają, że Królowa i dwór czynią przygotowanie do odjazdu do Sevilli.“

— Wiele tu osób przywłaszcza sobie wynalezienie telegrafu elektrycznego. Między innemi utrzymuje P. *Beniamin Gosselin* z Hawru, że wynalezienie to od dawna już czasu przezeń uczynione i przed kilką miesiącami projekt ten podany został do Kommissyi Akademii na roztrząsanie.

Dnia 13.

Król wczora w Neuilly przyzwołał na Radzie Ministrów, po czym przyymował Posła Sardyńskiego, Neapolitańskiego Sprawującego interessa i Xięcia *Coigny*, a nakoniec z częścią familii Królewskiej odjechał do Versaillu.

— Od P. *Thiers* otrzymano wiadomości z Florencyi, gdzie on ze swą familją czas niejaki przemieszkać zamysła, i w tym celu najął dom wiejski w bliskości Florencyi. Z początku zamierzał on podróżować aż do Neapolu, lecz zdaje się, iż obawa z powodu cholery, wstrzymała go od tego zamiaru.

— Kонтръ-Адмиралъ *Gallois* wczora wieczorem ztąd odjechał do Tulonu, zkąd odpłynie okrętem, dla objęcia dowództwa nad eskadrą obserwacyjną w Lewancie.

— Z Tulonu donoszą pod d. 9 b. m.: „Eskadra Afrykańska składać się będzie ze 4 okrętów liniowych, 2 brygów i 4 korwet ładunkowych. Ostatnie już wplynęły do Oranu, dla przewiezienia woysk do Bony, przez statek zaś parowy wyprawiono instrukcye, względem nowej ekspedycyi do Algieru, Oranu i Bony. Woysko podług wszelkiego prawdopodobieństwa składać się będzie z 15,000 ludzi, w tey liczbie z 10,000 Francuzów i 5,000 krajowców, którzy obiecali Półkownikowi *Duvisier*, z nami się połączyć, jak skoro woysko wyprawi się przeciwko Konstantynie. Woysko w przeciągu

достигнеть Константины, и тогда немедленно начнется осада.“

— Французской врач *Бюларз*, который в Смирнѣ дѣйствуя съ совершеннымъ самоотверженіемъ пользовалъ зачумленныхъ, наименованъ кавалеромъ ордена Почетнаго Легіона. Не въ первый уже разъ этотъ молодой лѣкарь подвергалъ жизнь свою опасности, пособляя заболѣвшимъ чумою. Во время свирѣпствовавшей въ послѣдній разъ моровой язвы въ Египтѣ, онъ оказалъ въ Александріи усерднѣйшія услуги. Въ 1830 г. онъ былъ однимъ изъ первыхъ, кои при появленіи холеры спѣшили въ Сѣверную Европу, изучить эту болѣзнь.

— Правительство получило сегодня слѣдующую телеграфическую депешу: „*Байонна 10-го Іюля. Мирасоль* прибылъ въ Байонну; *Дуреги* временно принялъ команду, коего мѣсто занялъ при авангардѣ *О'Доннелъ*. Войска получили жалованье, и спокойствіе возстановлено опять въ Гернани. Подобныя беспорядки произошли въ Бильбао и Кастро, однако безъ кровавыхъ послѣдствій. Генералъ *Рандонъ* не умеръ. Ни при Гернани, ни на линіяхъ не было сраженія. — *Эспартеро* наименованный Генералиссимусомъ войскъ дѣйствующихъ противу *Донъ-Карлоса* въ Каталоніи, Валенціи, Арагоніи и Кастиліи, остается вмѣстѣ и частнымъ Командиромъ сѣверной арміи, надъ которою начальство принимаетъ Генералъ *Эскалера*. *Эспартеро* немедленно отправился въ главную квартиру *Ораа*, находящуюся въ Теруэль, гдѣ 9-го ч. присоединится къ нему дивизія *Буэренса*. Дивизія *Ногураса* находится въ Алканизѣ, а другая въ Гіярѣ. *Донъ-Карлосъ* 5-го ч. былъ въ Цениі, гдѣ *Квилецъ*, который послѣ переправы чрезъ Эбро шелъ впереди съ своею кавалеріею, опять соединится съ нимъ. Генералъ *Эскалера* со всѣми своими войсками возвратился въ Логроно. Равнымъ образомъ отступили Карлисты находившіеся въ Инкартаціонестъ.“

— Карлсбургская газета сообщаетъ письмо изъ Парижа отъ 10 Іюля, въ коемъ содержится: „Говорятъ здѣсь о бракосочетаніи Принцессы *Клементины* съ Наслѣднымъ Принцемъ *Саксенъ-Кобургскимъ*. Фамилія Принца однакожъ будто изъявила желаніе, чтобы дѣти обоюбого пола, которыя будутъ рождены отъ этого брака, были воспитываемы въ Лютеранской вѣрѣ, что было бы большимъ огорченіемъ для Королевы.“

14-го Іюля.

Вчера Король принималъ въ Нѣльи Испанскаго Посланика, уполномоченныхъ Ганзейскихъ городовъ, Адмирала *Вилломеззъ* и Барона *Паскъе*.

— Генералъ *Рини* выпросилъ у Короля аудіенцію и вѣрно завтра или послѣ завтра представляться будетъ въ Нѣльи.

— Одинъ изъ дѣшнихъ журналовъ сообщаетъ извѣстіе, что Король Белгійскій не находится ни въ Парижѣ ни въ Нѣльи, но съ строжайшимъ инкогнито предпринялъ путь въ Англію.

— Закрытіе Палаты опредѣлено въ будущей вторникъ.

— *Temps* извѣщаетъ въ одной статьѣ вчерашняго N-ра, что вскорѣ должно ожидать усовершенствованія амнистіи.

— Супруга Князя *Полиньяка* пользуется теперь водами въ Діеппѣ. Полагаютъ, что и Князь *Полиньякъ* туда прибудетъ.

— Пишутъ изъ Байонны отъ 10 ч.: „Военные мятежи въ Бильбао, Кадиксѣ, Валенціи и Каталоніи кажутся составлены предводительствующимъ обществомъ въ Мадригѣ. Подъ кажуцимися намѣреніями революціонеровъ, легко могло бы скряться Карлистское. Извѣстіе о возмущеніи войскъ Барона *Меера*, получено здѣсь сегодня по утру чрезъ Сарагоссу. Увѣдомляютъ, что сей Генералъ принужденъ былъ оставить свои войска и отправиться въ Мадригѣ. Бригадиръ *Леонъ Наваретте* уполномоченъ солдатами взбунтовавшейся дивизіи донести жалобу въ Мадригѣ.“ — На сегодняшней биржѣ нисколько не вѣрили сему извѣстію, потому что полагали, что еслибы это было вѣрно, то прежде донесено бы было по телеграфу.

15-го Іюля.

Король давалъ вчера Нидерландскому Посланнику частную аудіенцію и принялъ отъ него отвѣтъ его Короля на письмо о бракосочетаніи Герцога *Орлеанскаго* съ Принцессою *Еленою*.

— По принятіи во вчерашнемъ засѣданіи Палаты Перовъ значительнымъ большинствомъ бюджета доходовъ, сегодня въ обѣихъ Палатахъ прочтено Королев. распоряженіе, коимъ засѣданія 1837 г. объявлены закрытыми. Перы и Депутаты разошлись тотчасъ произнося: *Да здравствуетъ Король!*

— Въ предмѣстіи Ст. Жерменъ, многія общества

4-rech dni z Guelmy dostanie się pod Konstantynę i natychmiast rozpocznie oblężenie.“

— Lekarz Francuzki *Bulard*, który w Smirnie z zupełnym poświęceniem się leczył chorych na dżumę, mianowany został Kawalerem orderu Legii honorowej. Nie pierwszy już raz młody ten lekarz życie swoje wystawiał na niebezpieczeństwo, aby ratować zarażonych. W czasie ostatniego grassowania w Egipcie zarazy, okazywał w Alexandryi istotne usługi. W roku 1830 był on jednym z pierwszych, którzy, za ukazaniem się cholery, pośpieszyli do Europy północnej, ażeby bliżej poznać tę chorobę.

— Rząd otrzymał dzisiaj następującą depeszę telegraficzną: „*Bayonna 10 Lipca. Mirasol* przybył do Bayonny; *Jaureguy* tymczasowie objął dowództwo, a miejsce jego w przedniej straży zastąpił *O'Donnel*. Woyska otrzymały należny im żołd, i spokojność w Hernani znowu została przywróconą. Podobne zamieszki zaszły w Bilbao i w Castro, wszelako bez krwi przelewu. Jenerał *Randon* nie umarł. Ani pod Hernani, ani na linjach, nie zaszła żadna bitwa. — *Espartero* mianowany głównodowodzącym woysk działających przeciw *Don Carlosowi* w Katalonii, Walencyi, Arragonii i Kastylii, pozostał przytytule dowódcy woyska północnego, nad którym Jenerał *Escalera* objął naczelnictwo. *Espartero* natychmiast udał się do głównej kwatery *Oraa*, znajdującey się w Temel, gdzie z nim się połączy 9-ta dywizya *Burensa*. Dywizya *Noguerasa* stoi w Alcaniz, a druga w Hajar. *Don Carlos* d. 5 był w Ceni, gdzie *Quitez*, który po przeprawieniu się przez Ebro, ze swą konnaćą na przód wyruszył, znowu z nim się połączył. Jenerał *Escalera* z całym swym woyskiem wrócił do Logrono. Karoliści znajdujący się w Incartaciones podobnież się cofnęli.“

— Gazeta, wydawana w Karlsruhe, zawiera list z Paryża pod d. 10 Lipca, w którym czytamy: „Mówią tu o ożenieniu się Następcy Xięcia *Sasko-Koburgskiego* z Xiężniczką *Klementyną*. Familia jednak Xięcia wynurzyła żądanie, aby dzieci obojey płci, jakie z tego związku byłyby urodzone, wychowywane były podług zasad wyznania Augspurskiego, co dla Królowey stałoby się nieprzewycięzoną trudnością.“

Dnia 14.

Król przyjmował wczora w Neuilly Posła Hiszpańskiego, Pełnomocników miast Hanzeatyckich, Admirala *Villaumez* i Barona *Pasquier*.

— Jenerał *Rigny* wyjednał audyencyą u Króla i zapewne jutro lub pojutrze przyjmowany będzie w Neuilly.

— Jeden z tutejszych dzienników ma mieć wiadomość, że Król Belgów nie znajduje się ani w Paryżu, ani w Neuilly, lecz, zachowując największe incognito, przedsięwziął podróż do Anglii.

— Zamknięcie Izby postanowiono na przyszły wtorek.

— *Temps* we wczorayszym swym numerze umieszcza artykuł, donosząc, iż wkrótce należy oczekiwać uzupełnienia amnestyi.

— Małżonka Xięcia *Polignac* używa teraz wód w Dieppe. Rozumieją, że i Xiąże *Polignac* tam przybędzie.

— Donoszą z Bayonny pod d. 10: „Bunt wojskowy w Bilbao, Kadyxie, Walencyi i Katalonii, zdaje się utworzone zostały przez towarzystwo przewodniczące w Madrycie. Pod rewolucyjnymi pozornie zamiarami, łatwo mógł się ukrywać Karolistowski. Wiadomość o powstaniu wojsk Barona *Meer*, otrzymano tu dzisiaj rano przez Saragossę. Donoszą, że Jenerał ten przymuszony był opuścić swe woyska i udać się do Madrytu. Brygadyer *Leon Navarette* upoważniony przez żołnierzy zbuntowanej dywizyi, zanieść ich skargę do Madrytu.“ — Na dzisiejszej giełdzie nie chciano tej wiadomości żadnej dawać wiary, gdyż rozumiano, iż, jeśli to było prawdą, w ówczasby już pierwiej doniesiono było przez telegraf.

Dnia 15.

Król udzielił wczora Posłowi Niderlandzkiemu prywatne posłuchanie i przyjął od niego odpowiedź swego Monarchy na list o zaślubieniu Xięcia *Orleańskiego* z Xiężniczką *Heleną*.

— Gdy na wczorayszym posiedzeniu Izby Parów przyjęty został i budżet dochodów większością głosów, dzisiaj w obu Izbach przeczytano rozporządzenie Królewskie, mocą którego posiedzenia 1837 ogłaszają się za zamknięte. Parowie i Deputowani rozszli się natychmiast śród okrzyku: *Niech żyje Król!*

— Na przedmieszcium St. Germain rozmaite towarzy-

праздновали день рождения Герцога Бордосского. Многие легитимисты отправились в Кирхберг для принесения лично молодому Генриху поздравлений, и как слышно, для участия в испытании, после которого воспитание его должно почитаться оконченным. (A.P.S.Z.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 11-го Іюля.

Слышно, что в будущем Капитулѣ Орденѣ 14-го ч., Королева пожалуетъ своему двоюродному брату Принцу *Лейнингенскому* орденъ Подвязки. Ея Велич. наименовала своею Фрейлиною дочь Графа *Грея*, Леди Шарлотту *Баррингтонъ*.

— Адмиралъ Сир. Р. *Отвей* опять наименованъ Королевскимъ Камергеромъ.

— Въ *Penny-Magazine* показано, что нынешняя Королева *Викторія*, в прямой линіи есть двадцать седьмой потомокъ *Вильгельма* завоевателя. Въ-ствѣ она 36 Королева со времени сего Короля, и потому приходится, такъ какъ съ того времени истекло 771 годъ, в Англійской Королевской фамиліи на одно поколеніе около 29 и на одно правленіе 22 года.

— *Dumfries Times* помѣстила весьма лестную статью о Лордѣ *Дургамѣ* и утверждаетъ, что онъ неотказался еще отъ своего посольскаго поста в Ст. Петербургъ и можетъ быть в скоромъ времени отправится в Карлсбадъ.

— Оттоманскій Посланникъ *Мустафа-Решидъ-Бей*, слышно, в Субботу отправится в Константинополь, гдѣ будетъ наименованъ Министромъ Иностранныхъ Дѣлъ.

14-го Іюля.

Courrier уведомляетъ, что Королева 18 ч. (по другимъ жур. 17) хочетъ лично отсрочить Парламентъ и что уже для сего, сделаны всѣ приготовления. Между тѣмъ обѣ Палаты продолжаютъ со всею возможною скоростью кончить дѣла.

— Императорско-Россійскій Посланникъ даетъ завтра в Ашбурнамъ Гоузъ великолѣпный обѣдъ Лорду *Дургаму*, на который приглашены Кабинетные Министры съ супругами, Княгиня *Ливенз*, Герцогъ и Герцогиня *Сутерландскіе* и другіе.

— Письма, которые помѣщаетъ *Courrier* изъ Парижа, говорятъ съ большою опасностію о Испанскихъ дѣлахъ. Корреспондентъ сего журнала полагаетъ, что Карлисты не встрѣтили бы никакого сопротивленія, вступить в Мадридъ. Происшедшій недавно в Гернани мятежъ, почитаютъ в Парижѣ знакомъ неповиновенія между Христиансами, и полагаютъ, что народонаселеніе на Югъ, начинаетъ также враждебно дѣйствовать противу Правительства, какъ в Наваррѣ и Бискайѣ. Монахи воспользовались изданнымъ недавно на счетъ церкви постановленіемъ, отзываясь къ фанатизму народа, и причинивъ симъ большою вредъ Конституціонному дѣлу. Министры Королевы будто потеряли все довѣріе къ самимъ себѣ и къ своимъ мѣрамъ и кажутся болѣе склонны къ страху, чѣмъ къ надеждѣ.

— *Times* содержитъ письмо, по коему 2 ч. с. м. в Бильбао послѣдовало подобное возмущеніе между войсками, какъ 4 ч. в Гернани. Оно тотчасъ усмирено, а между тѣмъ много солдатъ перешло къ Карлистамъ. Генералъ *Рандонъ* отъ полученной 4 ч. раны умеръ. Возмущеніе в Бильбао и Гернани произошло отъ неплаты жалованья солдатамъ. Другіе полагаютъ, что это возмущеніе было предвѣстникомъ общаго военнаго возстанія.

— В придворномъ штатѣ юной Королевы в Виндсорѣ, должно ожидать большихъ переменъ; большая часть служителей умершаго Короля будетъ, какъ говорятъ, отпущена, отчасти съ пенсіонами, но съ незначительными; некоторые изъ нихъ по всей вѣроятности найдутъ мѣсто у вдовствующей Королевы; ибо послѣдняя уже изъ двѣнадцати лакеевъ Короля *Вильгельма*, приняла къ себѣ восемь на службу.

— По извѣстіямъ в сегодняшнемъ номерѣ *Times*, Принцъ *Людвигъ Бонапарте* будто дѣйствительно уже прибылъ в Лондонъ. (A.P.S.Z.)

ГЕРМАНІЯ.

Мюнхенъ, 13-го Іюля.

Его Святлостъ Князь *Меттернихъ* вчера вечеромъ прибылъ сюда и остановился у Императорско-Австрійскаго Посланника Графа *Коллоредо*. Его Величество Король прибывшій вчера в городъ изъ Берга на Штаренбергскомъ озерѣ, сегодня в полдень принималъ Князя, который потомъ обѣдалъ во дворцѣ.

— Его Кор. Высоч. Принцъ *Карлъ*, братъ Короля, имѣетъ намѣреніе отправиться в Киссингенъ, чтобы тамъ имѣть свиданіе съ своею сестрою супругою Наслѣднаго Принца Прусскаго и ея супругомъ.

ства обходится здѣсь rocznicę urodzin Xięcia *Bordeaux*. Wielu legitymistów udało się do Kirchbergu, dla złożenia osobiscie młodemu *Henrykowi* powinszowań i, jak słychać, dla znajdowania się na egzaminie, po którym w tym dniu edukacya jego ma być uważana za ukończoną. (A.P.S.Z.)

БРИТАНІЯ ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондонъ, дня 11-го Іюля.

Слышацъ, że na mającej być d. 14 kapitule orderów, Królowa ma udzielić swojemu bratu przyrodnemu Xięciu *Leiningen* order Podwiązki. Królowa mianowała swą Freyliną córkę Hr. *Grey*, Lady *Karolinę Barrington*.

— Admirał Sir Robert *Otway* znówu mianowany został Szambelanem Królewskim.

— W *Penny-Magazine* wywiedziono, że terażniejsza Królowa *Wiktorya* w prostej linii jest dwudziestym siódmym potomkiem *Wilhelma* zdobywcy. Przytém jest ona 36-tą Monarchinią od czasu tego Króla, a więc, ponieważ od tego czasu upłynął 771 rok, zatem w Królewsko-Angielskiej familii na jedno pokolenie przypada około 29 i na jedno panowanie 22 lata.

— *Dumfries Times* zawiera bardzo pochlebny artykuł o Lordzie *Durham* i zapewnia, że ten nie złożył jeszcze urzędowania swojego w St. Petersburgu, a może być, że wkrótce wyjedzie do Karlsbadu.

— Słychać, że Poseł Otomański *Mustafa-Reszyd-Bey* w sobotę udaje się do Konstantynopola, gdzie został mianowany Ministrem spraw zewnętrznych.

Дня 14.

Courrier donosi, że Królowa d. 18 (podług innych dzien. d. 17) osobiscie odroczyć chce Parlament, i że na ten cel poczyniono już wszelkie przygotowania. Tymczasem obie Izby zajmują się najszybciej ukończeniem interesów,

— Poseł Cesarsko-Rossyjski daje jutro w Ashburnham-House Hrabieму *Durham* spaniały obiad, na który zaproszeni zostali Ministrowie gabinetowi ze swemi małżonkami, Xiężna *Lieven*, Xięże i Xiężna *Sutherland* i inni.

— Listy, które udziela *Courrier* z Paryża, wynurzają wielką obawę względem spraw Hiszpańskich. Korrespondent tego dziennika rozumie, że Karolisci nie napotkaliby żadnego mocnego oporu, jeśliby chcieli wtargnąć do Madrytu. Wybuchł niedawno w Hernani bunt, uważają w Paryżu za znak dezorganizacyi pomiędzy Krystynistami, i dorozumiewają się, że ludność południowa zaczyna stawać się tak nieprzyjazną przeciwko Rządowi, jak w Nawarrze i Biskai. Mnisi, korzystając z wydanego nie dawno względem kościoła edyktu, odwołali się do fanatyzmu ludu i wielką przesłali klęskę sprawie konstytucyjnej. Ministrowie Królowej Krystyny stracili całkiem zaufanie ku sobie samym i ku swymśrodkom, i zdają się więc być skłonni do bojaźni, jak do nadziei.

— List umieszczony w *Times* donosi, że d. 2 t. m. w Bilbao podobny wybuchł bunt między wojskami, jak d. 4 w Hernani. Został on natychmiast uśmierzony, a tymczasem wielka liczba żołnierzy przeszła do Karolistów. Jenerał *Randon* miał umrzeć z odniesionej na dniu 4 rany. Przyczyną powstania w Hernani i Bilbao, uważają teraz niespokojność żołnierzy z okoliczności niewypłaty ich żołdu. Inni jednak rozumieją, że oba te wypadki były tylko zapowiednią powszechnego wojskowego powstania.

— W orszaku nadwornym nowej Królowej w Windsor, niemałych odmian spodziewać się należy; większa część służby zmarłego Króla, jak powiadają, w części z pensjami jednak nie zbyt znacznymi, uwolnioną zostanie; niektórzy z uwolnionych służących zapewne znajdą dla się miejsce u Królowej wdowy; i rzeczywiście ta ostatnia ze dwónastu lokajów Króla *Wilhelma*, ośmiu już przyjęła do służby.

— Podług dzisiejszego numeru gazety *Times*, Xięże *Ludwik Buonaparte*, rzeczywiście jakoby przybył już do Londynu. (A.P.S.Z.)

НІЕМСУ.

Monachium, 13-го Іюля.

Xięże *Metternich* wczora wieczoremъ przybyłtu, i stanął u Cesarsko-Austryackiego Posła Hrabiego *Collaredo*. Jego Królewska Mość wczora wieczoremъ przyjechał do miasta, z Berg nad jeziorem Starenbergskiem, i dzisiaj po południu przyuymował Xięcia który został na obiedzie w pałacu.

— J. Kr. Wysokość Xięże *Karol*, brat Króla, ma zamiar wyjechać do Kissingen, aby tam widzieć się ze swą siostrą, żoną Następcy tronu Pruskiego i jej mężem.

— Ожидаютъ здѣсь въ скоромъ времени Его Кор. Высоч. Наслѣднаго Принца Шведскаго, который за нѣсколько предъ симъ дней оставилъ Эмсь. (A.P.S.Z.)
Weimar, 12-го Июля.

Сегодняшняя здѣшняя газета, сообщаетъ слѣдующее извѣстіе: „По донесеніямъ, непосредственно полученнымъ изъ Парижа (за которыя впрочемъ нельзя ручаться), Испанская Королева Правительница, перенеслась вмѣстѣ съ Правленіемъ въ Севиллу.“ (G. C.)

И т а л і я.
Римъ, 5-го Июля.

Изъ Беневента уведомляютъ, что Неаполитанскимъ войскомъ осажденъ небольшой округъ принадлежащій къ сему Княжеству, несмотря на представленіе Паискаго Делегата. Поступокъ этотъ возбудилъ здѣсь большое негодованіе, особенно потому, что такіе набѣги съ нѣкотораго времени сдѣлались часты, а бѣдные земледѣльцы терпятъ отъ сего большіе убытки.

— Упомянутая недавно разбойничья шайка монаховъ, состояла изъ Капуциновъ. Показалось, что сіи разбойники по послѣдней революціи, послѣ строгихъ разсыканій принятыхъ въ члены одного Капуцинскаго монастыря. Теперь Неаполитанское Правительство предприняло строгое изслѣдованіе о всѣхъ монахахъ, вступившихъ въ это время въ разныя монастыри.

Неаполь, 1-го Июля.

Ея Велич. вдовствующая Королева, вчера предъ полуднемъ со всею поспѣшностію выѣхала въ Манфредонію, лишась отъ холеры въ продолженіи 24 час. первыхъ придворныхъ своихъ дамъ, Баронши Шмуккеръ и Герцогини Ст. Теодора. — Зараза все болѣе усиливается; теперь умираютъ отъ нея ежедневно отъ 400 до 500 чел. Она также распространилась въ окрестностяхъ вдоль береговъ Кастелларе и Сорренто, а также въ Капуи и окрестностяхъ ужасно свирѣпствуетъ. Всѣ иностранцы оставили нашъ городъ, а малое число не выѣхавшихъ уходятъ на острова или въ Сорренто, гдѣ считаютъ себя безопаснѣе. Король и вся прочая Королевская фамилія сегодня утромъ принесли торжественное поклоненіе Ангелу попечителю города, испрашивая милости въ прекращеніи холеры.

— По новѣйшимъ телеграфическимъ извѣстіямъ, въ Палермо въ непродолжительное время уже умерло отъ холеры до 150 человекъ. Мессина доселѣ еще отъ этого свободна. Здѣсь будто два уже дня замѣчаютъ не большое уменьшеніе; однакожъ всегда можно полагать, что число умирающихъ каждой день простирается до 400 чел. Театры опять открыты, и новая опера Доницетти, *Belisario*, привлекаетъ многочисленную публику въ театръ С. Карло, не смотря на бѣдствіе угрожающее Неаполю. Многія семейства въ нѣсколько дней вымерли совершенно и въ нѣкоторыхъ частныхъ домахъ въ самое короткое время, истреблено этою ужасною болѣзнію до двадцати жертвъ. Во время ночной прогулки по Толедской улицѣ между 11 и 12 часомъ не больше какъ въ продолженіи 10 минутъ мимо меня пронесли 39 труповъ. Ни въ одномъ еще изъ Европейскихъ городовъ эта болѣзнь не произвела столько опустошенія, какъ въ красивомъ Неаполѣ, и кто знаетъ, что еще ему предстоитъ при усиливающемся жарѣ. (A.P.S.Z.)

— Везувій началъ извергать сильное пламя ночью съ 24 на 25 ч. прош. м., но ни сіе явленіе, ни охлажденіе до 7-и градус. атмосферы нисколько не произвело уменьшенія холеры. Утверждаютъ, что съ 15 Апрѣля, болѣзнь сія похитила по крайней мѣрѣ 10,000 чел. Она теперь такъ сильна, что въ 24 часа человекъ или выздоравливаетъ или умираетъ.

Модена, 20-го Июля.

Военная Коммиссія учрежденная 2-го Июня 1836 Герцогомъ Моденскимъ для сужденія о политическихъ преступленіяхъ, издала 6-го Июня с. г. въ Реджіо слѣдующій приговоръ, объявленный въ Моденѣ 19 ч. с. м., по коему осуждается 104 человекъ на смерть или галеры, какъ замѣшанные по заговору Меноти 1831 г.: „Именемъ Е. К. Высоч. Франца IV, Герцога Моденскаго, Реджіа, Мирандола и проч. Приговоръ. По собраніи военной Коммиссіи, назначенной постановленіемъ отъ 2-го Июня 1836, на мѣстѣ обыкновенныхъ засѣданій оной въ цитадели, для опредѣленія окончательнаго приговора 104 лицамъ, находящимся кромѣ одного въ отлучкѣ за границу, такъ какъ они уличены въ измѣнѣ государству; тринадцать осуждены за то, что 13 Февраля 1831 находились вечеромъ въ домѣ Сиро Менотти и вмѣстѣ съ нимъ предполагали напасть на дворецъ Е. К. Высоч. Франца IV съ намѣреніемъ самаго Герцога и его фамилію заключить въ тюрьму, чтобы удобнѣе произвести общее возмущеніе, и притомъ когда Герцогское войско окружило домъ, стрѣляли нѣтолько въ войско но

— Ожидаютъ ту вкбртее прѣбычя J. K. Wys. Настѣпцы трону Шведскаго, который предъ килка днями опушил Ems. (A.P.S.Z.)

Weimar, 12 Lipca.

Tuteysza gazeta z dnia dzisieyszego, umieściła następującą wiadomość: „Podług doniesienia bezpośrednio z Paryża otrzymanego, (za które jdnakże ręczyć nie można), Królowa Rejentka Hiszpańska, przeniosła się wraz z Rządem do Sewilli.“ (G. C.)

W з о с н х.
Rzym, 5-go Lipca.

Z Benewentu donoszą, że oddział wojska Neapolitańskiego zajął w tém Xięztwie mały okrąg kraju, bez względu na sprzeciwiające się temu przedstawienia delegata papieżkiego. Postąpienie to charzyło tu całą powszechność, tém więcej, że podobne ścierania się dosyć często od niejakiego czasu wydarzać się zwykły, chociaż zresztą od niczego nie doprowadzają i kończą się zwykle jakąś exkuzą, gdy tymczasem biedny rolnik cierpi na tém wyłączenie.

— Wspomniona niedawno Neapolitańska banda rozboynicza z Księży, składała się z Kapucynów. Pokazało się, iż zbóycy ci po ostatniej rewolucyi po ścisłym examine przyjęci zostali do liczby członków pewnego kapucyńskiego klasztoru. Dopiero Rząd Neapolitański nakazał ścisłe wysłedzenie względem wszystkich zakonników, którzy w tej epoce przyjęci zostali do różnych klasztorów.

Neapol, 1-go Lipca.

Jey Kr. Mość Królowa wdowa z największym pośpiechem wczora przed południem wyjechała do Manfredonii, straciwszy na cholere w przeciagu 24 godzin obiedwie swe damy dworu, Baronową Schmucker i Xiężnę Theodoro. — Zараза ciągle wzrasta i teraz umiera codziennie od 400 do 500 ludzi. Rozszerzyła się ona także w okolicach wzdłuż brzegów Castellamara i Sorrento, również w Capui i okolicach okropnie grassuje. Cudzoziemcy całkiem opuścili nasze miasto, a niewielu, którzy niewyjechali, uciekli na wyspy lub do Sorrento, gdzie rozumieją się bezpieczniej. Król i cała rodzina Królewska oddali uroczyste odwiedzenie Patronowi miasta, błagając o łaskę położenia końca cholere.

Podług najnowszych telegraficznych wiadomości, w Palermo w krótkim przeciagu czasu umarło z cholery blisko 150 osób. Messyna dotąd wolną jest jeszcze od tego. Tutaj jakoby od dwóch dni daje się postrzegać nie wielkie zmniejszenie; jednakże zawsze można przypuszczać, że codziennie umiera około 400 osób. Teatra znowu zostały otwarte i nowa opera *Donizetiego* pod tytułem *Belisario*, ściąga mnóstwo widzów do teatru S. Carlo, bez względu na klęskę ciągnącą nad Neapolem. Bardzo wiele licznych rodziny w kilka dni całkiem wymarło i są przywatne domy, z których w naykrótszym czasie do dwudziestu wyniesiono ofiar. Niedawno podczas przechadzki nocą przez ulicę Toledo, między 11 a 12 godziną, nie więcej, jak w przeciagu 10 minut przeniesiono w oczach moich 39 trupów. W żadnym jeszcze z miast Europejskich choroba ta nie sprawiła takiego spustoszenia, jak w pięknym Neapolu, i kto wiezieć może, jakie mu jeszcze grozi niebezpieczeństwo, przy powiększających się coraz bardziej upałach. (A.P.S.Z.)

— Wезувіusz zaczął wyrzucać mocne płомienie w nocy z d. 24 na 25 z. m., lecz ani zjawisko to, ani ochłodzenie, aż o 7 stopni atmosfery, nie przyczyniło się bynajmniej do zmniejszenia cholery. Zapewniają, że od Kwietnia, uległo tej chorobie najmniej 10,000 ludzi. Jest ona tym razem tak gwałtowna, że w 24 godzinach stanowi o życiu lub śmierci człowieka.

Modena, 20 Czerwca.

Kommissya wojskowa ustanowiona dnia 2 Czerwca 1836 roku przez Xięcia Modeny dla sádzenia przestępstw politycznych, wydała pod d. 6 Czerwca h. r. w Regio, następujący wyrok, ogłoszony w Modenie na d. 19 tegoż miesiąca, mocą którego osądzono na śmierć lub galery, 104 osób wplątanych do spisku Menoty z 1831 roku: „W imieniu J. K. W. Franciszka IV, Xięcia Modeny, Reggio, Mirandola etc, Wyrok. Po zebraniu się Kommissyi wojskowej, mianowanej dekretem z dnia 2 Czerwca 1836, w miejscu zwykłych posiedzeń teyże w cytadelli, dla wydania ostatecznego wyroku względem tych 104 osób, które, z wyłączeniem jednej tylko, wszystkie zbiegłszy znajdują się za granicą, są zaś o zbrodni zdrady stanu okarżone; trzynastcie, ponieważ na dniu 13 Lutego 1831 r. znajdowali się wieczorem w domu u Ciro Menotti, i w porozumieniu z tymże zamierzali uderzyć na pałac J. Kr. W. Franciszka IV, ażeby tegoż i Jego Królewską rodzinę uwięzić, a to dla wykonania zbrodniczego planu powszechnego powstania, i gdy nadto, po otoczeniu domu przez wojsko Xiążęce, nie tylko dotegoż wojska, ale do osoby

и въ Короля; двадцать три, за участие въ заговоръ Менотти, потому что они тогожь 13 Февраля вечеромъ, вывѣсили знамя бунта въ Капри, Мирандола, Ромпарто, Бастильи, Рилья и въ другихъ мѣстахъ; восемь, такъ какъ они въ качествѣ депутатовъ народа, настаивали на освобожденіи политическихъ узниковъ; тридцать, за подписаніе акта отъ 9 Февраля, опредѣлявшаго революціонное Правленіе, десять за принятіе и исправленіе должностей въ революціонномъ Правленіи; всѣ прочіе за вступленіе въ мятежническое войско и принятіе въ немъ чиновъ; по разсмотрѣніи и повѣркѣ слѣдственныхъ бумагъ, и проч. и проч., на основаніи декрета 20 Марта 1831, которымъ опредѣляется, что, если обвиненный въ Государственномъ преступленіи не явится въ судъ, то произнесенный надъ нимъ приговоръ долженъ быть исполненъ *in effigie*, а если умереть до произнесенія приговора, слѣдовательно преступленіе его открыто будетъ послѣ смерти, тогда должно поступать противу его памяти. Военная Коммиссія единогласно опредѣляетъ, (туть прописаны прозваніе) 29 повѣстить а имѣніе ихъ конфисковать, 23 къ пожизненнымъ, 5-ти къ 20 лѣт., 18 къ 10 лѣт., 18 къ 5-ти лѣтнимъ галерамъ и троихъ къ 3-хъ лѣтнимъ, 1-го Ф. Салимбери находящагося въ Герцогскихъ предѣлахъ къ годичному заключенію. Всѣхъ къ уплатѣ судебныхъ издержекъ. (Здѣсь слѣдуютъ подписи членовъ суда). — Вышеозначенный приговоръ разсматривали и всеей силѣ его утверждаемъ съ исключеніемъ приговора о Ф. Салимбери, которому его жилище назначается мѣстомъ заключенія, такъ какъ онъ явился въ тюрьму и все показалъ добровольно. — Реджіо 6 Іюня 1837 Франц. Объявлено въ Моденѣ по законной формѣ. 19 Іюня 1837. (G. C.)

Испанія. Мадридъ, 3-го Іюля.

Вчера разпространилось здѣсь извѣстіе о переправѣ *Донъ Карлоса* чрезъ Эбро. Многіе изъ журналовъ, сегодня изданныхъ, полагаютъ, что должно еще сомнѣваться въ справедливости сего извѣстія.

— *Guarda Nacional*, журналъ выходящій въ Барселонѣ, говоритъ, что *Донъ Карлосъ* въ то же самое время когда собирался переправиться чрезъ Эбро, послалъ къ Барону *Меру* предложеніе о перемиріи и этимъ выигралъ 24 часа, такъ что могъ переправиться чрезъ Эбро, не встрѣчая ни малѣйшаго препятствія.

— Когда вчера Королева ѣхала чрезъ улицу Сантьяго возвращаясь въ замокъ, то разбито было одно окошко ея экипажа довольно большимъ кускомъ свинца, который впрочемъ никого не ранилъ. Кромѣ того носатся и другіе слухи о подобныхъ покушеніяхъ, что кажется въ связи съ многими вчера произведенными арестами.

5-го Іюля.

Со времени полученія послѣднихъ извѣстій о движеніи Карлистской экспедиціи, Министры имѣютъ частныя собранія и намѣренны, какъ говорятъ, въ теперешнихъ затруднительныхъ обстоятельствахъ, установить временную диктатуру. Вообще всѣ убѣждены, что Кортесы предоставятъ безъ отлагательства Министрамъ эту власть, такъ какъ и предложеніе Г. Карраско, Нуньеза и Леала, чтобы произнести надъ Министрами актъ обвиненія, передано въ Коммиссію, т. е. почти уничтожено.

— Посланъ будто курьеръ къ *Эспартеро* съ повелѣніемъ только въ Ирунѣ, Гернани, Санъ Себастьянѣ и Фуентарабіи оставить гарнизоны и отправить 10,000 человекъ для прикрытія столицы. (A.P.S.Z.)

Турція.

Константинополь, 28-го Іюня.

Въ последнее время Правительство получило изъ Эссалии весьма благопріятныя извѣстія. *Эминъ-Паша* храбро дѣйствуетъ противу мятежниковъ и многихъ изъ нихъ принудилъ уже къ новиненію.

— Благодѣтельная слѣдствія путешествія Султана оказываются теперь все болѣе и болѣе. Къ важнѣйшимъ изъ нихъ должно отнести удаленіе *Недшиба-Паши* изъ Варны, противу котораго, къ присутствованію тамъ Султану, донесено много жалобъ. Пашалыкъ Варны соединенъ съ Рушукскимъ и Сидестрийскимъ подъ начальствомъ *Саидъ-Паши*.

— День со дня съ большою обнаруживается точностію, что упоминаемый заговоръ на жизнь Султана, не былъ столь незначителенъ, какъ старались показать близкіе друзья правительства. Многіе важные чиновники уличены въ немъ и осуждены на изгнаніе, а другіе ожидаютъ подобной судьбы. Наиболѣе возбудило вниманіе изгнаніе Султанскаго любимца *Вассалъ-Эффендѣ*.

— Императорско-Россійскій Посланникъ Г. Бутеневъ отправляется въ отпускъ, который получилъ отъ

J. Kr. W. стрелали; двудвисту трzech, jako wspólników spisku Menottego, ponieważ chorągiew buntu tego samego wieczora na dniu trzynastym Lutego w Capri, Mirandola, Romparto, Bastiglia, Riglia i w innych okolicach zatknęli; ośmiu, ponieważ w charakterze deputowanych ludu, nastawali na to, ażeby uwolnić więźniów politycznych; trzydziestu, ponieważ podpisali akt z dnia 9 Lutego ustanawiający Rząd rewolucyjny; dziesięciu, ponieważ przyjęli i wykonywali urzędy w Rządzie rewolucyjnym; wszyscy inni, ponieważ weszli do wojska buntowników i przyjęli w tymże stopnie; po zapatrzeniu się i sprawdzeniu papierów procesowych, etc. etc., na zasadzie dekretu z dnia 20 Marca 1831 roku, który stanowi: „że, jeżeli oskarżony o zbrodnią stanu niestawi się przed sądem, wyrok przeciwko niemu zapadły *in effigie* ma być wykonany, a jeżeli umrze przed zapadnięciem wyroku, a następnie gdy zbrodnia dopiero po jego śmierci wykryta będzie, wypada przeciwko pamięci jego postępować;“ Komisyja wojskowa skazuje, a skazuje jednomyślnie, (tu wymienione nazwiska): 29 na śmierć przez powieszenie i na konfiskatę; 23 na dożywotnie, 5 na dwadzieścia latnie, 18 na dziesięcioletnie, 16 na pięcioletnie galery: 2 na pięcioletnie, 3 na trzyletnie, 1, F. Salimberi, jedynego z osądzonych, który się w krajach Xiążęcych znalazł uje, na jednoroczne więzienie. Wszystkich na ponoszenie kosztów sądowych. (Tu następują podpisy członków sądu). — „Powyższy wyrok widzieliśmy i w każdym szczególe jego potwierdzamy, z wyjątkiem tego, co się tycze F. Salimberego, któremu jego mieszkanie na więzienie przeznaczamy, ponieważ stawił się do więzienia i wszystko z własnej woli zeznał.“ — Reggio, dnia 9 Stycznia 1837. Franciszek. — Publikowano w Modenie, według formy prawem przepisanej, dnia 19 Czerwca 1837.“ (G. C.)

Hiszpania.

Мадридъ, дня 3 Іюля.

Вечора разбегла się ту wiadomość o przeprawie *Don Karlosa* przez Ebro. Wiele z dzisiejszych dzienników mniema, iż trzeba jeszcze powątpiewać o prawdziwości tego wypadku.

— *Guarda Nacional*, gazeta wychodząca w Barcelonie, powiada, że *Don Karlos* w tymże samym czasie kiedy gotował się przejść przez Ebro, posłał do Barona *Meer* z propozycją zawieszenia broni i przeto zyskał 24 godzin na czasie, z którego mógł korzystać, iż bez najmniejszej przeszkody, przepawił się przez Ebro.

— Gdy wieczora jechała Królowa przez ulicę Santjago, powracając do zamku, stłuczone zostało jedno okno jej pojazdu, dosyć dużym kawałkiem ołowiu, które atoli nikogo nie skaleczył. Są prócz tego inne wieści o podobnych zamachach w obiegu, co zdaje się mieć związek z licznymi, wieczora przedsiębranymi aresztowaniami.

Дня 5.

Od czasu otrzymania ostatnich wiadomości o pochodzie wyprawy Karolistów, Ministrowie częste mają narady i zamierzają, jak twierdzą, w terażniejszych trudnych okolicznościach, ustanowić czasową dyktaturę. Wszyscy w powszechności są tego zdania, że Kortezy bez wahania się tę władzę powierzą Ministrom, gdyż i przełożenie (o którym wielokroć było namieniono) P. Carrasco, Nunez i Leal, aby wydać przeciw Ministrom akt oskarżenia, przesłano do Kommissyi t. i. toż samo, jakby było zniesione.

— Miano wystać gońca do *Espartero* z rozkazem aby tylko w Irunie, Hernani, San Sebastian i Fuentarabia zostawił załogi i 10,000 wojska wyprawił dla obrony Solicy. (A.P.S.Z.)

Туркыя.

Константинополь, д. 28 Czerwca.

Z Tessalii Rząd otrzymał w ostatnim czasie bardzo zaspakajające wiadomości. *Emin-Basza* z całą energią występuje przeciwko buntownikom i większą z nich część przymusił już do posłuszeństwa.

— Dobroczynne skutki podróży Султана, okazują się powoli w całym swém znaczeniu. Ważnym tego wypadkiem, jest oddalenie *Nedschiba-Baszy* z Warny, przeciwko którego zanesiono wiele skarg podczas obecności Султана. Пашалик Варнеński potączony został z пашалиkiem Русчзку и Sylistryi pod zwierzchnictwem *Said-Baszy*.

— Codziennie z większą pokazuje się pewnością, że śpisek na życie Султана, o którym wiele już mówiono, nie był tak mało znaczącym, jakim starali się wystawić bezwarunkowi przyjaciele Rządu. Wielu znakomych urzędników skompromitowanych w tém, skazano na wygnanie, a inni oczekują podobnego losu. Naywiększe sprawiło wrażenie wygnanie Султанскаго ulubienца *Wassaf-Effendego*.

— Poseł Cesarско-Rossyyski P. Buteniew przygotowuje się do wyjazdu na otrzymany od Dworu swego

своего Двора. Говорятъ, что онъ поѣдетъ въ Одессу, а оттуда въ лагерь въ Южной Россіи, гдѣ будетъ ожидать Императора. (A.P.S.Z.)

Бухарестъ, 18-го Іюня.

Письма полученные изъ Истамбула чрезъ послѣднюю почту, увѣдомляютъ объ открытѣи тамъ заговоръ на жизнь Султана. Но такъ какъ подобныя слухи, часто здѣсь распространились, то и теперь немного тому вѣрятъ. Впрочемъ это письмо рѣшительно увѣряетъ, что въ Турецкой столицѣ открытъ заговоръ, коего цѣль и составъ до сихъ поръ неизвѣстны. Одна изъ особъ хорошо знакомыхъ съ подобными обстоятельствами немного приписываетъ важности сему происшествію; сомнѣвается, чтобы сей заговоръ имѣлъ важную преступную цѣль, кажется, это только проиСКъ какого нибудь любимца Султана для удаленія отъ двора опаснаго соперника. — Другое письмо изъ Константинополя увѣдомляетъ, что заговорщики покушались на жизнь Султана и хотѣли исполнить свое намѣреніе на пути между Адрианополемъ и Истамбуломъ; два преступника тамъ пойманные тотчасъ были казнены. (G.C.)

Разныя извѣстія.

Изъ Лифляндіи пишутъ: „Часто повторенное правило, что очень выгодно и полезно всахивать поля осенью, и оставлять на зиму небороженными, нынѣшнюю весною подтвердилось у насъ на опытѣ, самымъ убѣдительнымъ образомъ. У всѣхъ хозяевъ-земледѣльцевъ, которые послѣдовали сему правилу, земля нынѣ оказалась въ столь разрыхленномъ, мелкомъ состояніи, что послѣ первой весенней перепахи уже можно было сѣять подъ желѣзную борону, употребляемую тамъ многими помѣщиками.“ (З.Г.)

— Изъ Аѳинъ увѣдомляютъ отъ 8 Іюня. Въ Аѳины 22 Мая были встревожены ужаснымъ взрывомъ. Полиція, изъ предосторожности взявши у одного купца 14 мѣшковъ пороха, велѣла одному чиновнику сохранить ихъ въ безопасномъ мѣстѣ. Но нерадѣио или изъ видовъ корысти, полицейскій чиновникъ велѣлъ ихъ завести въ свой домъ. Во время перевоза одинъ изъ мѣшковъ пробился, отъ чего на дворѣ въ томъ мѣстѣ, гдѣ провозили, насыпался рядъ пороха, до мѣста, гдѣ долженъ былъ храниться. Небольшой мальчикъ увидѣвъ это, не могъ воздержаться, чтобы не сдѣлать фейерверка. Въ то время когда онъ несъ раскаленный уголь, чтобы зажечь пороховую полосу, женщина моющая на дворѣ платье закричала: „Ради Бога мальчикъ! что ты дѣлаешь!“ но въ ту же минуту голосъ ея исчезъ среди грома произведеннаго взрывомъ и среди треска взлетающаго на воздухъ дома, изъ коего посыпалась туча камней на городъ. Вдругъ части соседняго дома охватило пламя и только съ трудомъ успѣли отвратить дальнѣйшій пожаръ. Несчастную женщину, о которой сказано, вытащили правда изъ развалинъ, но она жила только до тѣхъ поръ, пока расказала все происшествіе; нѣсколько человекъ тяжело ранено, а мальчика зажегшаго порохъ не осталось и слѣда.

— Профессоръ *Мейнеке* въ Галлѣ, занимается безпрестанно новаго рода опытами освѣщенія домовъ и улицъ посредствомъ электричества; если опыты сѣи будутъ успѣшны, то вѣтъ сомнѣнія, что освѣщеніе гасомъ, будетъ оставлено, а всѣ примутся за электрическую силу, потому что дешевле и большій производить свѣтъ. Г. *Мейнеке* устроилъ у себя слѣдующимъ образомъ электрическое освѣщеніе. Въ одной комнатѣ повѣсилъ онъ нѣсколько стеклянныхъ шаровъ на равномъ разстояніи и между ними помѣстилъ наибольшіе металлическіе кондукторы. Удерживая между ними безпрестанную струю электрической силы, помощію не большой электрической машины, получалъ безпрестанный свѣтъ похожій на лунный. Потомъ пополнилъ эти шары водотворнымъ разрѣженнымъ гасомъ, и тѣмъ удвоилъ свѣтъ; опыты сѣи, дѣланные въ маломъ размѣрѣ, заставляютъ догадываться, что эта новая система освѣщенія со временемъ удобна будетъ и въ большемъ видѣ.

— *Якубовскій* Августъ Профессоръ Французскаго языка въ Американскомъ городѣ Албани, издавъ на Англійскомъ языкѣ: *Исторію Славянскихъ литературъ*, въ которой, весьма обширно говоритъ о Польской литературѣ. (G.C.)

Съ 1-го числа настоящаго мѣсяца Іюля, началась подписка на 2-ю половину текущаго года. Цѣна съ пересылкою по почтѣ 5 р. 50 к. сер., безъ почты 4 р. 50 к. сер. Для жителей города Вильны принимается и на четверть года, цѣна 2 р. 25 коп. сер.

urlor. Мовіа, że udaje się do Odessy, a ztamąd do obozu w Rosyi Południowej, gdzie ma oczekiwać Cesarza. (A.P.S.Z.)

Bukarest, 18 Czerwca.

Останніа почта прѣсталае listy ze Stambułu, o odkrytym tamże spisku na życie Suлтана. Lecz, że podobne wieści często tu się rozchodziły, przeto teraz niewielką zyskują wiarę. Jednak listy te nie pozostawiają najmniejszej wątpliwości o tѣm, że istotnie spisek w stolicy tureckiej odkrytym został, którego zamiar i urządzenie dotąd nie jest wiadomѣm. Jedna z osób dobrze obeznanych z wiadomościami podobnemi, mafo do tego zdania przywiązuje waźności; wątpi, ażeby spisek ten miał wielką zbrodniczą dąźność; podługъ mniemania, jest to tylko intryga, zapewne jakiego faworyта Suлтана, celemъ odalenia ze dworu niebezpiecznego współzawodnika. — Inny znowu list ze Stambułu donosi, że spisek godził na życie Suлтана, i że miał wykonać swѣmъ zamiar na drodze między Adryanopolem i Stambułem; dwóch przestępców tam schwyтanych, natychmiast śmiercią ukarano. (G.C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Z Inflant donoszą: „Często powtarzane prawidfo, iż bardzo jest dobrze i pożytecznie orać pole w jesieni, i zostawiać na zimę niezabronowane, terazniejszej wiosny sprowadziło się u нас na doświadczeniu, w sposób najspewniejszy. U wszystkich gospodarzy rolników, którzy poszli za tѣmъ prawidłem, ziemia okazała się teraz w tak pulchnymъ stanie, iż po pierwszymъ wiosennѣmъ przeoranіu, można już było siać pod brongъ żelazną, przez wielu obywateli tu używaną.“ (G.H.)

— Donoszą z Aten, pod d. 8 Czerwca. — Całe Ateny zostały przerażone d. 22 Maja okropną eksplozją. Policya, zabrawszy przez ostróżność 14 worków prochu u pewnego kupca, poleciła jednemu z urzędników, ażeby je w bezpiecznemъ umieściłъ mieyscu. Przez niedbałość czyli też z widoków nieprawego zysku, policyant kazał je zawieźć do własnego domu. Podczas przewiezienia, jeden z worków został uszkodzony, przez co utworzył się na dziedzińcu прѣгъ prochu wzdłużъ mieysca jak byłъ wieziony, aż do mieysca, w którym go złożono. Mały chłopczynъ postrzegłszy to, nie mógł się oprzeć pokusie, aby sobie nie wyprawić fajerwerku. W chwili, kiedy niósłъ węgielъ rozżarzony, aby nimъ dotknąć do linii prochowej, kobieta piorąca właśnie na dziedzińcu, krzyknęła: „Przez Najswiętszą Pannę! co ty chłopcze robisz!“ Ale w той chwili głosъ jej zginałъ śródъ huku sprawionego wybuchemъ i śródъ łoskotu leżącego w powietrze domu, z którego grad kamieni na miasto się wysypał. Niebawnie szczątki sąsiedniego domu stanęły w płomieniachъ i z trudnością tylko zdołano dalszemu zapobiedzъ pożarowi. Nieszczęśliwą kobietę, o której się namieniło, wydobyto wprawdzie z gruzów, lecz tyle tylko jeszcze żyła, że mogła opowiedzieć całe zdarzenie; kilka innych osób mniej więcej jest ciężko ranionych; z chłopczyny, co proch zapalałъ, nie zostało ani śladu.

— Professor *Meinecke* w Halli, zajmuje się ciągle doświadczeniami nowego sposobu oświecania mieszkań i ulicъ za pomocą elektryczności; jeżeli doświadczenia te pomyślny uwieńczy skutek, nie masz wątpliwości, że oświecanie gazemъ podydzie w zaniedbanie, a wszyscy rzucą się do elektryczności, jako tańsze i mocniejsze dające światło. Pan *Meinecke* urządziłъ u siebie oświecenie elektryczne następującymъ sposobemъ. Pozawieszałъ on w jednymъ pokoju kilka balonówъ szklanych, w równey od siebie odległości i pomiędzy niemi поставіаіа matę metalliczkie konduktory. Utrzymując między niemi ciągły przeciągъ elektryczności za pomocą niewielkiej машины elektrycznej, otrzymałъ światło niestające podobne do żiғъycowego. Poźniej napełniłъ balony te gazemъ wodorodnymъ rozrzedzonymъ, przez co podwoiłъ moc światła; próby te, na matę skalę robione, domyslać się łatwo każą, że nowy ten systematъ oświecania, da się kiedyś i na wielką skalę wykonać.

— *Jakubowski* August, Professorъ języka francuzkiego w mieście Amerykańskimъ Albany, ogłosiłъ w języku angielskimъ: *Historię literaturъ sławiańskich*, w której, najobszerniej mówi o literaturze polskiej. (G.C.)

Od dnia 1-go terazniejszego mѣсяca Lipca, zaczęła się prenumerata na 2-gie półrocze bieżącego roku. Cena zwyczajna z почта 5 rub. 50 kop., bezъ почты 4 rub. 50 kop. srebrem. Na mieyscu w Wilnie można prenumerować i kwartałowie, cena 2 rub. 25 kop. srebrem.